

Rapport vedr. Tandlægebladets faglig-videnskabelige sektion 2000

Redaktionen modtog i 2000 106 faglig-videnskabelige bidrag i form af artikler, referater, lægemiddelnýt mv. samt 91 boganmeldelser

Ib Sewerin

Tandlægebladets faglig-videnskabelige sektion har i 2000, som det har været tilfælde i de senere år, været opdelt i to hovedafsnit.

Det første afsnit (Faglige artikler) omfatter egentlig fag-videnskabelige artikler, dvs. artikler som er baseret på videnskabelige principper og som bygger på dokumentation. Artikler der omhandler eksperimentelle, epidemiologiske, pro- og retrospektive undersøgelser mv., er opbygget med beskrivelse af materiale og metoder, efterfulgt af resultatopgørelser, diskussion og konklusioner, og de rummer henvisninger til tidligere undersøgelser og arbejder i form af en litteraturliste. Artikler i form af kasuistikker omfatter beskrivelser af sygdomsbilleder, forløb og behandlinger samt diskussion og referencer til tidligere beskrivelser. Artikler der har karakter af oversigtsartikler, rummer en fyldig og kritisk afvejet litteraturgennemgang.

Det andet afsnit (Faglig orientering) rummer faglige artikler af mindre formel art, hvor der stilles færre krav til dokumentation og videnskabelig form. Afsnittet rummer desuden en række rubrikker af orienterende art, fx Lægemiddelnýt, Mødereferater, Spørg Tandlægebladet og Referater af doktor- og ph.d.-afhandlinger. Samtidig optages i rubrikken Korrespondancer indlæg i form af spørgsmål og kommentarer til faglig-videnskabelige artikler (mens spørgsmål og kommentarer vedr. fagpolitiske spørgsmål henhører under DTF-afsnittet).

Et sidste og betydningsfuldt element i den faglige orientering er boganmeldelserne, gennem hvilke kollegerne løbende holdes orienteret om strømninger og innovationer inden for det odontologiske fagområde.

Tilgangen af stof i 2000

Tandlægebladets fagredaktion har grund til stor tilfredshed med tilgangen af faglig-videnskabeligt stof i 2000. Tilfredsheden gælder såvel stoffets faglige niveau som mængden af stof, der afspejler medlemmernes interesse for at kommunikere fagligt gennem *Tandlægebladet*.

Faglige artikler

I 2000 modtoges 60 faglig-videnskabelige manuskripter (Tabel 1), hvilket repræsenterer en fremgang i forhold til 1999 på 43%. Der publiceredes i alt 38 artikler i løbet af 2000, og af disse tilhørte 22 de i 2000 indleverede 60 manuskripter, mens 16 var ventende fra 1999. Ét manuskript blev afvist/trukket tilbage, og ved årsskiftet ventede således 37 af de i 2000 indleverede manuskripter på publikation i 2001.

Faglig orientering

Til sektionen Faglig orientering modtoges i 2000 46 manuskripter, hvilket repræsenterer en stigning i forhold til 1999 på 44%. Ét indlæg blev trukket tilbage, og ved årsskiftet ventede 11 indlæg på publikation i 2001. Fra 1999 var syv manuskripter ventende, således at antallet af publicerede indlæg i 1999 var 41.

Boganmeldelser

Redaktionen betragter boganmeldelserne som en vigtig kilde til orientering af tandlægerne om den faglige udvikling. Som i *Pindborgs* tid som redaktør inkluderes lejlighedsvis anmeldelser af bredere kulturel og sproglig art. Boganmeldelserne skrives på opfordring af redaktionen, og anmeldelser uden opfordring kræver forudgående aftale.

I 2000 modtog redaktionen 91 boganmeldelser, hvilket repræsenterer en stigning i forhold til 1999 på 30%. Jf. Tabel 2 publiceredes 66 af disse, mens 25 var ventende ved årsskiftet. Da der ved årets begyndelse var 12 anmeldelser ventende fra 1999, blev der i 2000 publiceret 78 anmeldelser.

Temanumre

I lighed med tidligere år blev der i 2000 udgivet flere temanumre.

Nr. 1 og 2 omhandlede emnet »Farmakologi« og omfattede i alt ni artikler. Faglig koordinator var lektor, specialtandlæge, MS *Jens Kølsen Petersen*.

Året afsluttedes med endnu et temanummer, idet nr. 18

Tabel 1. Antal manuskripter indsendt til Tandlægebladets faglig-videnskabelige sektion i 2000 fordelt efter emneområde og efter manuskripterens status ultimo 2000. Tallene i parentes viser de tilsvarende tal for 1999.

	Indsendt	Publiceret	Afvist/trukket	Ventende
<i>Faglige artikler</i>	60 (42)	22 (23)	1 (1)	37 (16)
<i>Faglig orientering</i>				
Autoreferater af doktor-, MPH- og ph.d.-afhandlinger	2 (2)	2 (2)	0 (0)	0 (0)
Forskningsnyt	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Fra Redaktionen	3 (2)	3 (1)	0 (0)	0 (1)
Fra tandlægeskolerne	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Fra tidsskriftlitteraturen	1 (4)	1 (3)	0 (0)	0 (1)
Klinisk odontologi	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Kommentarer	2 (3)	2 (3)	0 (0)	0 (0)
Korrespondancer	5 (6)	3 (6)	0 (0)	2 (0)
Lægemeddelelse	7 (2)	3 (0)	0 (0)	4 (2)
Orientering	14 (4)	11 (4)	0 (0)	3 (0)
Referater fra faglige møder	8 (5)	7 (4)	1 (0)	0 (1)
Spørg Tandlægebladet	4 (4)	2 (4)	0 (0)	2 (0)
I alt	106 (74)	56 (50)	2 (3)	48 (21)

omhandlede »Oral infektion og almensygdomme«. Tema-nummeret omfattede fire artikler, og faglig koordinator var professor, dr.odont. *Palle Holmstrup*.

Konsulenter

Alle faglige artikler på dansk afsluttes med et engelsk resumé, ligesom figurtekster forsynes med engelske undertekster. I lighed med tidligere år har *Lisa Wermus*, Fa. Medialog, i 2000 fungeret som engelsksproglig konsulent og korrekturlæser.

Faglige artikler som rummer statistiske beregninger og problemstillinger, underkastes en fagkyndig vurdering. Lektor, ph.d., cand.stat. *Helle Holst*, Danmarks Tekniske Universitet, har i lighed med tidligere år fungeret som statistisk konsulent i 2000.

Artikler der vedrører emner som ligger uden for fagredaktionens kompetenceområde, sendes til udtalelse hos fagkyndige konsulenter. Spørgsmål der indsendes til rubrikken »Spørg Tandlægebladet«, sendes til besvarelse af fagkyndige kolleger. Redaktionen ønsker at takke alle som i årets løb har ydet faglig bistand i forbindelse hermed.

Ophavsret og sekundære publikationer

Tandlægebladet følger de internationale regler for publikation af videnskabelige artikler (Vancouverreglerne). Det er et grundprincip at forfattere ikke kan publicere samme artikel i flere videnskabelige tidsskrifter. Alle artikler der publiceres i *Tandlægebladet*, er derfor, som i andre seriøse videnskabelige tidsskrifter, originale arbejder. Det publicerende tidsskrift har ophavsretten.

Som en særregel kan artikler der er publiceret i internationale tidsskrifter, efter aftale mellem redaktionerne publiceres som sekundære publikationer i nationale tidsskrifter. Det sker derfor jævnligt at egnede artikler, som er publiceret internationalt på et fremmed sprog, publiceres på dansk i *Tandlægebladet*. I sådanne tilfælde vil det altid af en fodnote fremgå at artiklen er baseret på en tidligere publiceret artikel, og i hvilket tidsskrift publikationen er sket.

Fremtiden

Nordiske temanumre

I 2001 er allerede udgivet to nordiske temanumre omhand-

Tabel 2. Antal modtagne boganmeldelser i 2000 og fordelingen af ventende og publicerede anmeldelser ultimo 2000. Tallene i parentes viser de tilsvarende tal for 1999.

Modtaget i 2000	91 (70)
Ventende til 2001	25 (12)
	66 (58)
Ventende fra 1999	12 (16)
Publiceret i alt i 2000	78 (74)

lende »Gerodontologi« (nr. 1 og 2). Den danske repræsentant i redaktionskomitéen var skolechef, dr.odont. *Merete Vigild*. Den redaktionelle koordinering, som går på skift mellem de nordiske redaktioner, blev varetaget af Danmark v/*Christian Nissen* og *Ib Sewerin*.

Forberedelsen af to temanumre til udgivelse i 2002 omhandlende »Antibiotika« er langt fremme. I redaktionskomitéen er Danmark repræsenteret ved professor, dr.odont. *Mogens Kilian*. Koordinator er redaktionen for *Tandläkartidningen*.

Produktion af et temanummer tager et par år, inkl. nedsettelse af redaktionskomité, aftaler med forfattere, manuskriptudarbejdelse, redigering og trykning. Der er derfor allerede forberedelser i gang mht. et temanummer til udgivelse i 2003 om »Tandlægeangst«. Redaktionskomitéen er nedsat, og den danske repræsentant i denne er forskningschef, lektor, dr.odont. *Erik Friis-Hasché*. Planlagte temanumre længere ud i fremtiden er numre om »Maksillofacial kirurgi« og »Akutte situationer i praksis«.

Nationale temanumre

Til udgivelse i 2001 er tre temanumre allerede i produktion. Første nummer vil omhandle emnet »Psyke og soma i odontologien«. Herefter vil følge et temanummer om »Nerveskader«, specielt n. lingualis og n. alveolaris inf., der som eneforfatter har overtandlæge, dr.odont. *Søren Hillerup*. Efter sommerferien følger et temanummer om »Implantologi« med fokus på patientvejledning og vedligeholdelsesbehandling af orale implantater, hvor den faglige koordinator er lektor, ph.d. *Søren Schou*.

Yderligere temanumre under forberedelse er »Forskning og praksis« med forskningschef, lektor, dr.odont. *Erik Friis-Hasché* som koordinator, »Virus og mundhulen« med lektor, specialtandlæge, dr.med. *Henning Lindeberg*, som koordinator, og »Amalgamalternativer« med lektor, tandlæge *Preben Hørsted Bindslev* som koordinator.

Redaktionen

Der er ikke sket ændringer i redaktionens sammensætning i løbet af 2000. Ansvarshavende og administrerende redaktør er fortsat *Christian Nissen*. Som faglig-videnskabelig redaktør fungerer *Ib Sewerin*, der blev genvalgt på DTF's hovedgeneral-forsamling i november 2000. Fagredaktionens medlemmer er uændret lektor, tandlæge *Preben Hørsted Bindslev*, professor, dr.odont. *Palle Holmstrup*, og lektor, specialtandlæge, MS *Jens Kølsen Petersen*, Århus.

Berigtigelse

I tilslutning til artiklen i *Tandlægebladet* 2000 nr. 15 om »Kvindekarrierer« og til berigtigelsen i *Tandlægebladet* 2000 nr. 17 er jeg gjort opmærksom på endnu en fejl i form af følgende udeladelse.

Danske tandlæger med udenlandsk doktorgrad
Margit Roskjær blev doktor ved Universitetet i Nijmegen ved den 14. januar 1977 at forsvare afhandlingen »Sutures and periosteum of growing intramembranous bone. An investigation of the nasal bone of the rabbit«.

Jeg beklager fejlen.

Ib Sewerin

Spørgeskemaundersøgelse om rodstifter:

Svigt af stiftretinerede restaureringer

Sidst sommer sendte vi fem spørgeskemaer ud til alle klinikker med opfordring til at udfylde et skema når/hvis man kom ud for en rodstift der var løsnet eller fraktureret, eller en stifttand der var fraktureret.

Vi takker for de mange spørgeskemaer vi har modtaget indtil nu, men ...

Vi har brug for mange flere udfyldte skemaer, og undersøgelsen fortsætter i to år endnu.

Vi håber derfor du vil tage dig tid til at udfylde et spørgeskema næste gang uheldet er ude for en stiftretineret restaurering.

Har du brug for flere spørgeskemaer, eller har du spørgsmål, kontakt:

Anne Peutzfeldt

Telefon: 35 32 65 83

E-mail: apz@odont.ku.dk

Afdeling for Dentalmaterialer, Tandlægeskolen,

Nørre Allé 20, 2200 København N

Alireza Sahafi

Tandlæge

Anne Peutzfeldt

Lektor, dr.odont.

Erik Asmussen

Professor, dr.odont.